

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Rapporten *Sentraliseringens pris* en invändning för fortsatt norsk utlokaliseringspolitik
 - 1,1 miljarder för ekonomisk stimulans i regionerna – nätverksbildande av landsbygdsregioner stärks
 - JSM:s regionstrategi 2009-2012 drar upp riktlinjerna för regionutvecklingen
 - ”Klassiska landsbygden existerar inte längre – urbaniserad av TV:n, Internet och större social rörlighet”
 - Aktion Österbotten söker *projektrådgivare*
 - Läs även detta: **Rikets tionde byfåne efterspanas* **Triss i seminarier i Vasa om högaktuella förvaltningsfrågor* **Lokala kulturens kraft som tema på byseminarium i Tavastehus* **Utvecklingsresa stärkte Leader-gruppen Aktions team och anda*
-

RAPPORTEN SENTRALISERINGENS PRIS EN INVÄNDNING FÖR FORTSATT NORSK UTLOKALISERINGSPOLITIK

När människor på landet flyttar in till tätorterna, ökar kostnaderna både i staden och i bygden de lämnat. Befinner landet sig dessutom i högkonjunktur, påskyndas denna utveckling.

Norska regeringen tar nu slutsatserna i rapporten *Sentraliseringens pris – Er centralisering et problem?* från forskningsgruppen Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR), som en invändning för att fortsätta sin utlokaliseringspolitik. Tanken är att det nyinrättade Distriktssenteret skall bidra till en mer attraktiv distriktspolitik. Ministern för Kommunal- och regionaldepartementet Magnhild Meltveit Kleppa påminner även om att regeringens nya samhandlingsreform kan bli en viktig pusselbit för att motverka centraliseringstrenden. Meltveit Kleppa syftar då framförallt på s.k. kompensationsarbetsplatser, vilka kommunerna kan få del av och som berör vård och omsorg. *Uppgifterna är från Gränsbrytning – Nyheter om regioner och regional utveckling i Norden (3/2009). Se även pressmeddelandet (från 10.2) på Kommunal- och regionaldepartementets hemsida och rapporten i sin helhet under webbadresserna <http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/pressesenter/pressemeldinger/2009-2/utgreiing-om-kostnader-forbundne-med-sen.html?id=545412> respektive http://www.regjeringen.no/upload/KRD/Vedlegg/REGA/sentraliseringens_pris.pdf.*

I rapporten fann man inga verkliga bevis på att centralisering har en betydande negativ påverkan i de variabler som analyserades. Men undersökningen visade på att en snabb centralisering kan öka obalansen mellan infrastruktur och befolkningen, både i centrala och perifera regioner. Särskilt fann man att ekonomiska saldon i perifera kommuner kan påverkas negativt av centralisering. Det kom även fram att centralisering kan leda till underinvestering i infrastrukturen för bredbandsnät i de perifera områdena. Slutligen kom man fram till att centralisering kan påverka nivån på serviceutbudet vid viktiga institutioner negativt, speciellt i områden som hotas av avfolkning.

1,1 MILJARDER FÖR EKONOMISK STIMULANS I REGIONERNA – NÄTVERKSBIKDANDE AV LANDSBYGDSREGIONER STÄRKS

Statsrådet fattade senaste vecka (12.2) beslut om fördelning av totalt 1,1 miljarder euro åt regionala myndigheter (<http://www.tem.fi/aluerahat>). Medlen är ämnade att stimulera ekonomin genom att påskynda tillkomsten av arbetsplatser och företag, samt förebygga arbetslöshet. Pengarna används t.ex. för utbildning, utveckling av innovationssystem och näringsverksamheten på landsbygden, samt för investeringsprojekt som främjar sysselsättningen. För skötsel av sysselsättningen används 483 miljoner, för finansieringen av EU-program 524 miljoner, för övriga nationella åtgärder 112 miljoner, för skötsel av regionala problem till följd av plötslig strukturovandling ca 31 miljoner och 12,3 miljoner euro för senare fördelning. Regionalt var huvudvikten lagd på Östra och Norra Finland, där Norra Karelen proportionellt fick mest euro/invånare (551 euro). Genom EU:s strukturfondsprogram används 376 miljoner för åtgärder med vilka man stöder företag och individer i situationer som förorsakats av den ekonomiska krisen, samt skapar förutsättningar för att stärka konkurrenskraften och kompetensen på lång sikt. Med strukturfondsprogrammen skall det skapas drygt 12000 nya företag och över 50000 nya arbetsplatser fram till år 2014. Det största enskilda anslaget på 467 miljoner euro är avsett för skötsel av arbetslösheten inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Som grundfinansiering anvisades totalt 8,3 miljoner euro för regioncentra- och stadsprogramregionerna. Regioner som genomför den regionala landsbygdsdelen fick totalt en miljon euro. Under detta år kommer man med finansieringen av regionala landsbygdsdelen att förstärka nätverksbildandet av landsbygdsregionerna och förutsättningarna för utvecklingsarbetet genom att stödja den strategiska utvecklingen av landsbygdens näringsverksamhet och kompetensstrukturer. Som icke programbundna utvecklingspengar för landskapen erhöill landskapsförbunden 12,5 miljoner euro för självständig utveckling av regionernas näringsverksamhet, medan de fick 8,6 miljoner euro för genomförande av kompetenscentraprogrammet. Länsstyrelserna erhöill medel ur kommunikationsministeriets andel för upphandling av service för kollektivtrafik och för sänkning av biljettpiserna, vilket tryggar landsortsbefolkningens möjligheter att röra sig med buss eller taxi. Jord- och skogsbruksministeriets andel omfattade fördelning av medel för genomförande av utvecklingsprogrammet av landsbygden och för främjande av marknadsföringen av fiskenäring och strukturpolitik. *Uppgifterna är från ett längre meddelande (från 12.2) på arbets- och näringsministeriets hemsida och finns under webbadressen http://www.tem.fi/?90288_m=94142&l=sv&s=2577.*

JSM:s REGIONSTRATEGI 2009-2012 DRAR UPP RIKTLINJERNA FÖR REGIONUTVECKLINGEN

Jord- och skogsbruksministeriets (JSM:s) förvaltningsområdes regionstrategi för åren 2009-2012 överlämnades 18.2 till jord- och skogsbruksminister Sirkka-Liisa Anttila. I strategin för det breda förvaltningsområdets regionala påverkningar har man dragit upp gemensamma mål och samlat en grupp gemensamma projekt för att stöda en jämbördig regional utveckling. I förvaltningsområdets verksamhet betonas naturresurserna användning och skötsel, samt en mångsidig närvaro inom områdena. Som mål för den regionala utvecklingen ställer man:

- stöda konkurrensförmågan och förutsättningar för utvecklingen inom alla regioner,
 - målet för vår verksamhet är speciellt landsbygden och dess mångsidiga näringslivsverksamhet,
 - vi riktar vår forskning samt andra resurser till stärkandet av regionernas utvecklingspotential,
- bevara förvaltningsområdets serviceförmåga och tillgängligheten av service i hela landet,

- utöka det aktiva arbetet i säkerställandet av användning och skötsel av regionernas naturresurser, samt i utvecklingen av landsbygdens livskvalitet.

Regionstrategin konkretiseras i strategiska projekt, genom vilka man tar tag i centrala gemensamma problem eller samlar kraftresurser för en potentiell tillväxt. *Läs mer om regionstrategin (på finska) på jord- och skogsbruksministeriets hemsida under webbadressen http://www.mmm.fi/fi/index/ministerio/tiedotteet/090218_aluestrategia.html. Själva rapporten Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan aluestrategia 2009-2012 finns på webbadress http://www.mmm.fi/attachments/5fDbuRA0h/5EF0u0ZW8/Files/CurrentFile/MMM_aluestrategia_2009.pdf.*

”KLASSISKA LANDSBYGDEN EXISTERAR INTE LÄNGRE – URBANISERAD AV TV:n, INTERNET OCH STÖRRE SOCIAL RÖRLIGHET”

Pasi Mäenpää, urbanforskare vid Tekniska högskolans Centrum för urbana och regionala studier (YTK) och Helsingfors universitet, är kritisk till den svartvita bild som ofta förekommer i urbaniseringsdebatten av å ena sidan anhängare av förtätad byggnation (”betongpartiet”), och å andra sidan företrädare för en mytisk naturfinländskhet (”trädgårdsstaden”). I verkligheten finns det inga sådana renodlade modeller. Mäenpää vill även problematisera mytbilden av den naturnära finländaren och ställer den intrikata frågan om finländaren har en naturbaserad stadssyn eller om vi har en stadsbaserad natursyn? Enligt Mäenpää är finländarnas förhållande till staden inte ruralt, men finländarnas förhållande till landsbygden är urbant. Redan att man diskuterar och kritiserar staden, är ett urbant drag – endast stadsbor känner stadens brister och endast stadsbor kan fly staden. För landsortsbor finns egentligen inget behov av att diskutera vad som är en bra stad. Mäenpää och YTK-forskaren Panu Lehtovuori hävdar att den klassiska landsbygden, i betydelsen en plats där näringar, liv och socialt umgänge sker helt lokalt, inte längre existerar, utan TV:n, Internet och en allt större social rörlighet har urbaniserat landsbygden. Enligt Mervi Ilmonen, en annan forskare vid YTK, är finländarnas förhållande till staden i huvudsak baserat på synen på industristaden som en problematisk plats. Men i samband med övergången från industri till kunskapsstad har det klassperspektivet förändrats. Under den andra vågens urbanism har (även) finländarna blivit hemmastadda som stadsbor. *Uppgifterna är från Peter Ehrströms kolumn Den urbaniserade finländaren i måndagens upplaga (16.2) av Vasabladet och finns även på nätet under webbadressen <http://www.vasabladet.fi/story.aspx?storyID=36313>.*

AKTION ÖSTERBOTTEN SÖKER PROJEKTRÅDGIVARE

Aktion Österbotten (Studieförbundet i Österbotten rf) är en lokal aktionsgrupp som genomför Svenska Österbottens Leader-program under perioden 2007-2013 i svenska Österbotten. Man söker nu till huvudkontoret i Vasa en positiv, kreativ och initiativrik *projektrådgivare* som behärskar svenska och finska, är noggrann och systematisk med förmåga att sätta sig in i olika författningar, har stor kännedom om förenings- och näringslivet och ser möjligheter för regionen att utvecklas. Till arbetsuppgifterna hör att bereda finansieringsansökningar, handlägga utbetalningsansökningar, informera om möjligheter till Leader-projekt och aktivera tänkbara sökanden, samt initiera ansökningar för projekt- och företagsstöd inom Leader-programmet. Tjänsten tillträds 1.3. Ansökningshandlingarna samt lönekrav sänds senast 20.2 på adressen Aktion Österbotten (Studieförbundet i Österbotten rf), Handelsplanaden 23 a, 65100 Vasa eller elektroniskt till carina@aktion.fi. Förfrågningar besvaras av verksamhetsledare Carina Storhannus på mobil 040 832 9670. *Platsannonserna ingick i söndagens upplaga (15.2) av Vasabladet.*

Aktion Österbotten (www.aktion.fi), vars verksamhetsområde är Karleby-Kristinestad, har åtta anställda och kontor i Pedersöre, Vasa och Närpes.

LÄS ÄVEN DETTA

Rikets tionde byfåne efterspanas

Det är dags att välja den tionde byfånen i landet för perioden 2009-2010. Som byfåne söker man personer, vilka fördomsfritt genom stark vilja och att sätta sig själv i blöt, har fått betydande saker till stånd. Den föregående byfånen, nuvarande Veli-Matti Karppinen från Kajanaland, utnämner följande byfåne, som en uttagningsjury valt. *Mer info med alla namn på byfånarna genom åren, samt ansökningsförfarandet (inlämnas senast 24.2 kl. 16) finns under webbadressen <http://www.kylatoiminta.fi/fi/maaseutuplus/body0=3821>.*

Triss i seminarier i Vasa om högaktuella förvaltningsfrågor

I Vasa arrangeras inom loppet av en knapp vecka i mars hela tre seminarier om högaktuella förvaltningsfrågor. Det första tillfället, som hålls på Vasa universitet 5.3 kl. 8.45-12, är *Seminarium om projekt för att reformera regionförvaltningen/västra Finland*. En lägesrapport över hur reformen för regionförvaltningen (ALKU) framskridit på riks- och regionnivå utlovas, och tid avsätts även för diskussion och frågor. Medverkar gör bl.a. förvaltnings- och kommunminister Mari Kiviniemi. *För program och info se finansministeriets hemsida, adress http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20090209Vaasan/21_050309_alku_vasa.pdf.*

Det andra tillfället, som även hålls på Vasa universitet samma dag men på eftermiddagen kl. 13-15.40, är *Aktuellt inom region- och lokalförvaltningen*. Det här tillfället, som finansministeriet även ordnar, har svenska som seminariespråk. På programmet står färsk information om bl.a. samservice, kommun- och servicestrukturreformen (KSSR) och regionalisering. Förvaltnings- och kommunminister Kiviniemi medverkar även i detta seminarium. *För mer info, program och anmälan (senast 25.2) se länkar under webbadressen http://www.vm.fi/vm/sv/04_publicationer_och_dokument/03_ovriga_dokument/20090210Aktuel/name.jsp.*

Det tredje tillfället, som hålls på Hotel Silveria 11.3 kl. 13-16, är *Finlands Kommunförbunds och Österbottens förbunds Landskapsträff*. Den årliga träffen har som tema i år kommunalekonomin, reformen av statsandelssystemet, aktuella lagberedningsprojekt, KSSR-processen, samt reformen av statens regionförvaltning. För anförandena står Kommunförbundets direktör Kristina Wikberg och Österbottens förbunds landskapsdirektör Olav Jern. Det kommer även att finnas tid för diskussion i det här tvåspråkiga seminariet. *För program och anmälningsuppgifter (anmälan senast 4.3) se webbadressen http://www.obotnia.fi/medialibrary/data/Landskapstraff_1132009-%7Bjvtvpep-n4uye-v8jhm%7D.pdf.*

Lokala kulturens kraft som tema på byseminarium i Tavastehus

Det hålls ett byseminarium om lokalkulturens kraft *Paikalliskulttuurin VOIMA – elämänjälkiä ja arjen askelia kylillä ja kortteleilla* i Tavastehus 28.3 kl. 10-14. Syftet är att ge ”ny väggkost” till de lokala aktörerna och invånarna i utnyttjandet av den lokala kulturen i byarna och kvarteren. Man har bl.a. följande rubriker i programmet: Global och lokal – ett omöjligt äktenskap?, Hembygdsförbundet – vad och varför?, Biblioteken som lokalkulturens utvecklare och Vad är bykultur? *Info, anmälningsuppgifter (bindande anmälan senast 19.3) och program finns på adress <http://www.linnaseutu.fi/seminaari.pdf>.*

Utvecklingsresa stärkte Leader-gruppen Aktions team och anda

Leader-gruppen Aktion Österbotten företog en utvecklingsresa till Ruka (16.2) i akt och mening att stärka teamet och vi-andan. Till första etappen hörde ett besök hos den lokala aktionsgruppen Peräpohjola kehitys ry (<http://www.perapohjola.fi>) med huvudkontor i Ranua.

Här utbyttes erfarenheter mellan de båda aktionsgrupperna. Personalen på Peräpohjola kehitys blev mycket imponerade av den sammanslagning som gav upphov till den nya föreningen Aktion Österbotten rf (Studiefrämjandet i Österbotten rf och Svenska Österbottens Byar rf). Därpå följde ett utvecklingsseminarium i Ruka, för vilket man hade anlitat Leader-experten Roger Silfver från Sverige och en gammal ”projekträv” Katta Svenfelt från Pedersöre i coachandet av personalen på Aktion Österbotten. *Bilder från Ruka-resan kommer att finnas på Aktions hemsida under adressen <http://www.aktion.fi/aktuellt/arkiv/utbildning/>. Aktion Österbotten presenterade även sammanslagningen under Road Show-turnén i Vasa (16.2). Förutom synergieffekter, vill man med sammanslagningen trygga framtida utvecklingsresurser. Det finns t.ex. inte något som säger att det finns ett Leader-program efter 2013. Se även adressen <http://studieframjandet.huset.fi/files/PDF/Nyhetsbrev%204.pdf>.*

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
